

УДК: 636.597.082.474

Патрєва Л.С., доктор с.-г. наук

Шевченко Т.В.

Письменна І.В., аспірант

Миколаївський державний аграрний університет

**ІНКУБАЦІЙНІ ЯКОСТІ ЯЄЦЬ КАЧОК КРОСУ «ТЕМП»
РІЗНОГО ВІКУ**

Проведено аналіз інкубаційних якостей яєць качок кросу «Темп» різного віку. Встановлено доцільність використання в інкубаційній кампанії качок-перелярок, що сприяє поліпшенню основних показників інкубації – підвищенню виводимості яєць, виводу каченят та зменшенню відходів інкубації.

Ключові слова: качки-молодки, качки-перелярки, інкубаційні якості яєць.

Розвиток асортименту м'ясної продукції птахівництва можливе за рахунок використання водоплавної птиці, зокрема качок. Більшість господарств, які займаються розведенням качок, виробляють свою продукцію сезонно – у весняно-літній період, використовують при цьому лише птицю першого року яйцекладки. Проте, можливість використання маточного стада качок впродовж другого року яйцекладки може бути перспективнішим.

Тому, дослідження, спрямовані на вивчення особливостей формування продуктивних і відтворювальних якостей качок різного віку є актуальними. Однією з головних умов успішного розвитку галузі птахівництва є підвищення відтворювальних якостей стада птиці. Серед технологічних ланок, що забезпечують високі та стабільні темпи нарощування поголів'я, є штучна інкубація яєць, ефективність якої залежить від багатьох факторів [4]. Одна з найбільш важливих умов збільшення виробництва м'яса качок – отримання інкубаційних яєць необхідної якості, що може бути досягнуто завдяки використанню певних прийомів експлуатації батьківського стада. На основі вищенаведеного метою наших досліджень було встановлення доцільності використання батьківського стада качок другого продуктивного періоду.

Методика досліджень. Дослідження проведено в умовах фермерського господарства «Світанок» Братського району Миколаївської області. Матеріалом досліджень були показники інкубаційних якостей яєць качок кросу «Темп» першого та другого року використання. Закладку яєць на інкубацію проводили чотири рази на місяць протягом всієї інкубаційної кампанії (з березня по липень). Режим інкубації качиних яєць підтримували за рекомендаціями В.О. Бреславця та ін. [3]. В процесі досліджень визначали такі показники: заплідненість і виводимість яєць, вивід каченят, структуру відходів інкубації (незапліднені яйця, кров'яні кільця, завмерлі, задохлики, слабкі та каліки) [2].

Результати досліджень оброблено за допомогою пакету програмного забезпечення MS Excel.

Результати проведених досліджень. На основі проведених досліджень встановлено, що використання качок різного віку при інкубації яєць качок-перелярок та качок-молодок певною мірою вплинуло на основні показники інкубаційних якостей яєць (табл. 1).

Таблиця 1. Інкубаційні якості яєць качок кросу «Темп» в залежності від віку

Показник	Параметри	Качки	
		перейрки	молодки
Заплідненість яєць, %	$X \pm S_x$	93,9±0,69	92,5±0,32
	C_v	1,24	1,43
Виводимість яєць, %	$X \pm S_x$	85,4±0,93	84,2±0,80
	C_v	2,98	2,07
Вивід молодняку, %	$X \pm S_x$	81,6±0,45*	79,5±0,49
	C_v	4,06	2,36

Примітка. * - $p < 0,05$.

Так, заплідненість у качок-молодок знаходилася на рівні 92,5%, що на 1,4% нижче, ніж у качок-перейрок, різниця невірогідна. Виводимість яєць у качок різного віку знаходиться на рівні 84,2...85,4%. Дещо кращими за цим показником виявилися качки-перейрки, які на 1,2% перевищували качок-молодок, різниця невірогідна. Показники виводу каченят від качок-перейрок та качок-молодок знаходилися на рівні 79,5...81,6%. Найкращим результатом за даним показником характеризуються качки-перейрки – 81,6%, що на 2,1% вище у порівнянні з качками-молодками ($p < 0,05$).

Таким чином, качки-перейрки у порівнянні з качками-молодками виявилися кращими за усіма показниками інкубації. Одним із основним показників інкубації є аналіз її відходів, так як за їх структурою і кількістю можливо встановити відхилення основних параметрів режиму інкубації [1]. Структура відходів інкубації яєць в залежності від віку качок представлено в таблиці 2. Найвища кількість незапліднених яєць спостерігається у качок-молодок і становить 7,5%, що на 1,4% вище у порівнянні із качками-перейрками, різниця вірогідна ($p < 0,001$). «Кров'яні кільця» – яйця з зародками, які загинули в період обростання жовтка бластодермою. Кількість відходів «кров'яні кільця» у качок-перейрок та качок-молодок знаходяться на рівні 1,3...1,4 %, різниця невірогідна. «Завмерлі» – яйця з ембріонами, які загинули в період після першого перегляду і перекладанням яєць на вивід.

Таблиця 2. Структура відходів інкубації яєць качок кросу «Темп» залежно від віку

Показник	Параметри	Качки	
		перейрки	молодки
Незапліднені, %	$X \pm S_x$	6,1±0,27***	7,5±0,32
	C_v	2,93	2,24
Кров'яне кільце, %	$X \pm S_x$	1,3±0,12	1,4±0,06
	C_v	3,85	2,37
Завмерлі, %	$X \pm S_x$	3,0±0,10	3,2±0,06
	C_v	2,93	2,63
Задохлики, %	$X \pm S_x$	5,2±0,12*	5,7±0,10
	C_v	3,23	2,98
Слабкі та каліки, %	$X \pm S_x$	2,7±0,12	2,6±0,12
	C_v	6,67	7,69

Примітки: * - $p < 0,05$, *** - $p < 0,001$.

Кількість «завмерлих» ембріонів у качок-перелярок та качок-молодок знаходилась в межах 3,0...3,2%, різниця у 0,2% невірогідна

Менша кількість зародків, які загинули на останніх стадіях розвитку, «задохликів», встановлена у качок-перелярок, а саме 5,2 %, що на 0,5 % вірогідно нижче у порівнянні із качками-молодками ($p < 0,05$). Непридатний для вирощування молодняк групи «слабкі та каліки» у качок різного віку знаходиться в межах 2,6...2,7%. Найменша кількість такого молодняку спостерігається у качок-молодок, але вірогідної різниці за цим показником не встановлено. Одержані результати інкубації яєць качок в господарстві за своїми показниками відповідають нормативному розподілу: незапліднені яйця – 10...15%, «кров'яні кільця» – 1,0...1,5%, «завмерлі» – 2,0...3,5 %, «задохлики» – 4,0...6,0 %, слабкі та каліки – 2,0...3,0 %.

Таким чином, проведеними дослідженнями встановлено, що кращими інкубаційними якостями яєць характеризуються качки-перелярки, що сприяє поліпшенню основних показників інкубації, підвищенню виводу молодняку і зменшенню відходів інкубації.

Висновки. Проведеними дослідженнями встановлено доцільність використання в інкубаційній кампанії качок-перелярок, що дає змогу підвищити основний результативний показник інкубації – вивід молодняку на 2,1%.

Література

1. Дядичкина Л.Ф. Руководство по биологическому контролю при инкубации яиц сельскохозяйственной птицы / Л.Ф. Дядичкина, Н.С. Позднякова, О.В. Главатехих. — Сергиев Посад, 2004. — 83 с.
2. ДСТУ «Відходи інкубації та технічний брак яєць. Технологічні умови. Основні параметри». — К.: Дерспожистандарт України, 2008. — 27 с.
3. Інкубація яєць сільськогосподарської птиці: метод. посібник / В.О. Бреславець, М.І. Сахацький, Б.Т. Стегній та ін. — Харків, УААН, 2001. — 92 с.
4. Кадура М. І. Виробництво качиноного мяса на промисловій основі / М. І. Кадура, В. С. Бондаренко. — К.: Урожай, 1976. — 64.

Summary

INCUBATION QUALITIES OF DUCKS EGGS DIFFERENT EGES OF CROSS "TEMP" / Patryeva L., Shevchenko T., Pysmenna I.

An analysis of incubation qualitts eggs of ducks cross "Temp" of all ages. Established the feasibility of using in the campaign hatching duck-old that improves the basic parameters of incubation - increase derivability eggs, ducklings output and reduce waste incubation.

Key words: ducks- young, ducks- old, incubation quality of egges.